

سرشناسه:	یوسفیان، نعمت‌الله، ۱۳۴۰ -
عنوان و نام پدیدآور:	آخرت‌گرایی / نویسنده نعمت‌الله یوسفیان؛ تهیه‌کننده پژوهشکده تحقیقات اسلامی.
مشخصات نشر:	قم: پژوهشکده تحقیقات اسلامی، انتشارات زمزم هدایت، ۱۳۹۱.
مشخصات ظاهر:	۱۳۸ ص: ۱۴/۵ × ۲۱/۵ س.م.
شابک:	۲۸۰۰۰ ریال: ۵-۱۶۱-۲۴۶-۹۶۴-۹۷۸
وضعیت فهرست‌سازی:	کتابخانه ملی
یادداشت:	کتابنامه: ۱۲۵-۱۲۷.
موضوع:	معاد
موضوع:	معادشناسی
شناسه افزوده:	پژوهشکده تحقیقات اسلامی
شناسه افزوده:	پژوهشکده تحقیقات اسلامی، انتشارات زمزم هدایت
رده‌بندی کنگره:	۱۳۹۱ ۹۱۳ ی BP۲۲۲
رده‌بندی دیویی:	۲۹۷/۴۴
شماره کتابشناسی ملی:	۲۸۲۷۱۷۵

آخرت گرایسی

پژوهشکده تحقیقات اسلامی

زینت
مطبعه

www.ketab.ir

آخرت گرایسی

نویسنده: نعمت الله یوسفیان • تهیه کننده:
پژوهشکده تحقیقات اسلامی • ناظر نهایی:
سید علیرضا ادیانی • ویراستار: مسلم شوبکلانی •
صفحه آرا: حمزه زاهدی • ناشر: زمزم هدایت •
چاپ: اسراء • نوبت چاپ: اول • تاریخ چاپ:
تابستان ۱۳۹۱ • شمارگان: ۳۰۰۰ • قیمت:
۲۸۰۰ تومان • شابک: ۵-۱۶۱-۲۸۵۴-۹۶۴-۹۷۸

قم، خ شهید فاطمی (دور شهر)، نبش فاطمی ۳، پلاک ۸۱
تلفکس: ۷۷۳۰۷۳۵ - ۰۲۵۱ • همراه: ۰۹۱۲ ۲۵۳ ۲۸ ۸۷
صندوق پستی: ۶۴۱-۳۷۱۸۵ E.mail: tooba@ofogh.net

فهرست

مقدمه ۹

فصل اول: کلیات، مفاهیم و ویژگی‌ها

مفهوم‌شناسی ۱۳

ویژگی‌های عالم آخرت ۱۶

سفر آخرت ۱۷

منازل آخرت ۱۸

۱. مرگ ۱۸

۲. قبر ۲۰

۳. برزخ ۲۱

۴. قیامت ۲۲

۵. بیرون آمدن از قبر ۲۳

۶. میزان ۲۴

۷. حسابرسی ۲۵

۸. تحویل نامه‌های اعمال ۲۵

۹. صراط یا بیل عبور ۲۶

۱۰. بهشت و جهنم ۲۶

فصل دوم: آخرت‌باوری

۲۷	مقدمه
۲۹	منبع و منشأ آخرت‌باوری
۲۹	اهمیت آخرت‌باوری
۳۲	آثار تربیتی آخرت‌باوری
۳۲	۱. اصلاح نگرش انسان
۳۴	۲. کنترل غرایز و شهوات
۳۵	۳. شهامت و شجاعت
۳۶	۴. دلگرمی و آرامش
۳۸	۵. احساس مسئولیت و حالت آماده‌باش دائمی
۴۰	۶. عدت‌آبوزی
۴۲	موانع آخرت‌باوری
۴۳	۱. گریز از مسئولیت
۴۳	۲. ظاهربینی
۴۴	۳. شبهه‌ها و استبعادها

فصل سوم: آخرت‌گرایی و عوامل تقویت آن

۴۵	مقدمه
۴۸	حد و اندازه آخرت‌گرایی
۵۰	عوامل تقویت آخرت‌گرایی
۵۰	۱. علم و یقین
۵۲	۲. همنشینی با افراد آخرت‌گرا
۵۳	۳. عیادت بیماران
۵۳	۴. تشییع جنازه
۵۴	۵. شرکت در مجالس ترحیم
۵۴	۶. زیارت قبور
۵۵	۷. تفکر در مرگ

۵۵	۸. تلاوت و تدبّر در آیات مرگ و قیامت.....
۵۵	۹. توجه به حقیقت مرگ.....

فصل چهارم: موانع آخرت‌گرایی

۵۷	۱. چهل و بی خبری.....
۵۹	۲. غفلت‌زدگی.....
۶۳	۳. دلبستگی به زرق و برق و زخارف دنیا.....
۶۶	۴. آرزوهای نامعقول و دست‌نایافتنی.....
۷۰	۵. همنشینی با گناهکاران.....
۷۱	۶. گوش سپردن به لهو و لعب.....

فصل پنجم: آثار فردی و خانوادگی آخرت‌گرایی

۷۳	الف. آثار فردی آخرت‌گرایی.....
۷۷	ب. آثار خانوادگی.....

فصل ششم: آثار اجتماعی، سیاسی و سازمانی آخرت‌گرایی

۸۳	الف. آثار اجتماعی، سیاسی.....
۹۱	ب. آثار سازمانی.....

فصل هفتم: جهاد و شهادت‌طلبی اوج آخرت‌گرایی

۹۸	نیت جدّی بر جهاد.....
۹۹	دعا برای شهادت.....
۹۹	لحظه‌شماری برای شهادت.....
۱۰۰	به استقبال شهادت رفتن.....
۱۰۲	اسوه‌های جاوید.....
۱۰۲	۱. پیامبر اکرم ﷺ و یاران او.....
۱۰۴	۲. امیر مؤمنان ؑ و یاران او.....

۳. امام حسین علیه السلام و یاران او ۱۰۶
۴. امام زمان علیه السلام و یاران او ۱۰۷

فصل هشتم: آخرت‌سازی

- معنای آخرت‌سازی ۱۰۹
- آخرت‌سازی در نگاه قرآن و سنت ۱۱۰
- عوامل آخرت‌ساز ۱۱۱
۱. عقل ۱۱۱
۲. تقوا ۱۱۲
۳. عدم دل‌بستگی به دنیا ۱۱۲
۴. پشت‌پاردن به هواهای نفسانی ۱۱۳
۵. ممارست و تحریر ۱۱۳
- آبادسازی برزخ ۱۱۴
- عوامل آبادی برزخ ۱۱۶
- آبادسازی قیامت ۱۱۹
- آبادسازی بهشت ۱۲۱
- آثار و برکات آخرت‌سازی ۱۲۳
- منابع و مآخذ ۱۲۵

مقدمه

اصل معاد و جهان پس از مرگ از ضروریات همه ادیان آسمانی است و هر کس پیامبران را قبول داشت باید معاد را نیز بپذیرد.

همه پیامبران الهی این واقعیت را ابلاغ کرده‌اند و همه کتاب‌های آسمانی بر این امر اتفاق دارند که زندگی انسان با مردن خاتمه نمی‌پذیرد و بعد از این جهان، جهان دیگری وجود دارد که انسان‌ها در آنجا جزای اعمال و کردارشان را خواهند دید؛ افراد نیکوکار، زندگی خوبی خواهند داشت، در ناز و نعمت به سر می‌برند و افراد تبه‌کار، زندگی سخت و دشواری خواهند داشت و شکنجه و عذاب خواهند شد.

در قرآن مجید آیات متعددی پیرامون معاد و بهشت و جهنم آمده که از زوایای مختلف به این اصل پرداخته است. وجود حدود ۱۴۰۰ آیه در این موضوع دلیل بر اهمیت اعتقاد به اصل معاد است.

معادباوری و آخرت‌گرایی در پرتو خداباوری، از بزرگ‌ترین عوامل موفقیت و پیشرفت مسلمانان صدر اسلام بود؛ زیرا ایمان به مبدأ و معاد تنها نیرویی است که نفس سرکش را در برابر جرایم و گناه مهار می‌کند و فرد مؤمن را از فساد و انحراف مصون نگه می‌دارد تا در نتیجه، محیط و اجتماع مملو از صفا

و صمیمیت و آرامش و امنیت گردد. مسلمانان صدر اسلام با چنین باوری از مرگ وحشی نداشتند و وقتی پا به میدان پیکار می‌گذاشتند، چهرهٔ وحشت‌انگیز مرگ در برابرشان جلوه‌ای نداشت؛ بلکه تنها چشم‌اندازشان وصال دوست و بهشت جاوید و زندگی پر نشاط آخرت بود؛ از این رو، در مقابل دشمن، هرچند صدها برابر قوی و نیرومند باشد، و در عین اقلیت مقاومت می‌کردند و سیل دشمن را عقب می‌زدند. به این ترتیب در اندک زمانی پرچم اسلام را در بیش از نیمی از کره زمین به اهتزاز درآوردند.

کتابی که در پیش رو دارید به موضوع معادباوری و آخرت‌گرایی پرداخته است. این کتاب در هشت فصل تهیه و تدوین شده است.

فصل اول به کلیات مربوط به آخرت‌گرایی پرداخته و پس از مفهوم‌شناسی، ویژگی‌های عالم آخرت، سفر اخروی و منازل آخرت به بحث گذاشته شده است.

فصل دوم به آخرت‌پرستی، استیلا و آثار تربیتی آن اختصاص یافته است. فصل سوم به آخرت‌گرایی و عوامل آن پرداخته است.

فصل چهارم، موانع آخرت‌گرایی را مورد بررسی قرار داده است.

فصل پنجم، آثار فردی و خانوادگی معادباوری و آخرت‌گرایی را به بحث گذاشته است.

فصل ششم به آثار اجتماعی، سیاسی و سازمانی معادباوری و آخرت‌گرایی اختصاص یافته است.

فصل هفتم به موضوع جهاد و شهادت‌طلبی به عنوان اوج آخرت‌گرایی پرداخته است.

و فصل هشتم با عنوان آخرت‌سازی، آبادسازی عالم برزخ، قیامت و بهشت را به بحث گذاشته است.

امید است این نوشتار مختصر مرضی خداوند متعال قرار گیرد و در نشر معارف اسلامی مفید فایده باشد.

در پایان وظیفه خود می‌دانیم از حجت‌الاسلام نعمت‌الله یوسفیان که تهیه و تدوین این کتاب را بر عهده گرفت و همچنین از حجت‌الاسلام والمسلمین سید علیرضا ادیبانی ریاست محترم پژوهشکده تحقیقات اسلامی که فرصت تهیه چنین متنی را فراهم کردند و همچنین از کلیه دست‌اندرکاران پژوهشکده که در سامان یافتن این کتاب نقش داشته‌اند، تشکر و قدردانی کرده، موفقیت روزافزون و تداوم خدمتگزاری آنان را از درگاه خداوند متعال درخواست کنیم.

پژوهشکده تحقیقات اسلامی
نمایندگی ولی فقیه در سپاه

www.ketab.ir